

LANDBÚNAÐUR

TAÐ ER ONGASTAÐNI SO LAGALIGT SUM Í FØROYUM

Tað skal vera líka trygt at keypa føroyskt kjøt sum útlendskt kjøt

Áki Bertholdsen

– Veruleikin er, at tað er eingin, sum hevur so lagaligar treytir sum vit hava í Føroyum.

Tað staðfesti Laila S. Jacobsen, deildarleiðari á matvørudeildini hjá Heilsufrøðiligu Starvstovuni á Búnaðarstevnuni í Klaksvík leygardagin.

Heilsufrøðiliga Starvstovan hevur rættiliga staðið fyri skotum, nú ein nýggj skipan kemur í gildi í summar. Treytin verður nú, er, at eisini alt turt og ræst kjøt, sum verður selt í handlum og á matstovum skal verða slaktað á góðkendum sláturvirkjum og skal hava hingið í góðkendum hjallum.

Kjøtið skal eisini tryggjast ímóti dálking, tá ið tað verður flutt av sláturvirkni og í hjallin.

Eitt lið í hesum er, at djóralækni skal sýna seyðin áðrenn hann verður flettur og hann skal eisini sýna kroyðið.

– Tað kemur fyri, at seyður verður vrakaður á slátur-

– Tað er ongastaðni enn í Føroyum, at tað verður loyvt at keypa kjøt beinleiðis frá bóndunum, sigur Laila S. Jacobsen, leiðari á matvørudeildini á Heilsufrøðiligu Starvstovuni

virkinum í Hósvík, tí hann er sjúkur, ella tí at hann rætt og slætt er ov skitin, sigur Laila S. Jacobsen.

Eisini kjøt, sum verður selt á torginum í Vágshotni í Havn, og á øðrum torgum, skal vera av góðkendum

sláturvirkjum og úr góðkendum hjallum.

Einasta undantak, er, at tað er loyvt at selja nátungar í handlum og á torgum, uttan at teir koma av góðkendum virki.

Í hesum sambandi verður

mett, at vandin fyri fáa náta-sjúku, er so lítill, at tað eigur ikki at forða fyri at selja nátungar á torgi, hóast teir ikki eru av løggildum virki.

Men at selja kjøt á torgi, er at selja bjóða hana fram til almenna sølu, er ikki

durasøla og tí ber ikki til at selja kjøt í Vágshotni, ella á øðrum torgum, sigur deildarleiðarin.

Minni vandi fyri sjúkum

Tað hevur verið ført hevur verið fram, at hetta fer at drepa gamla føroyska mentan og at tað fer at beina fyri tí fjølbroytni, sum er í tí ræsta og turra smakkinum, sum eyðkennir føroyskt kjøt.

Laila S. Jacobsen sigur, at nýggju reglurnar eru settar í verk fyri at tryggin hjá brúkarunum, tá ið teir keypa føroyskt kjøt í einum handli, skal vera líka stór sum tá ið teir keypa onkra aðra vøru.

– Orsøkin til at nýggju reglurnar verða settar í verk, er fyri at minka um vandan fyri at dálkað og illa hagreitt matur skal elva til sjúku.

Men deildarleiðarin á Heilsufrøðiligu Starvstovuni sigur, at í veruleikanum eru treytirnar í Føroyum nógv lagaligari enn aðra staðni.

Í Føroyum verður tað nevnliga framvegis loyvt hjá fólki at keypa turt og

ræst kjøt, beinleiðis frá bóndanum og tað er tað ikki nakra aðrastaðni.

– Tað er ongastaðni í tí partinum av heiminum, vit samanbera okkum við, at durasøla er loyvt, sum hon er í Føroyum. Og í Føroyum er tað nettupp í durasølu, at tað mesta ræsta og turra kjøtið verður selt, leggur hon afturat.

Ein av teimum, sum var við á búnaðarstevnuni, vildi hava at vita um fleiri føroyingar, enn onnur fólk, fáa matvørubornar sjúkur, nú lógin í Føroyum er lagaligari enn aðrastaðni

Laila S. Jacobsen sigur, at hon hevur ikki tøl hesum viðvíkjandi.

– Men vit vita, at okkara siðbundni matur kann elva til ógvuliga álvarsligar sjúkur, sigur hon.

Og hon leggur afturat, at títteleikin av matvørubornum sjúkum er størri í Føroyum, enn aðrastaðni.

Hava brúk fyri 300 milliónum

Tað er tørvur á nógv meiri pengum, enn vit hava til taks, sigur stjórin í Búnaðargrunninum

Áki Bertholdsen

Skal føroyski landbúnaðurin mennast og lyftast inn í framtíðina, fer tað at krevja iløgur fyri einar 300 milliónir krónur.

Tað staðfesti Regin Jacobsen, stjóri á Búnaðargrunninum, á búnaðarstevnuni í Klaksvík leygardagin.

Og hann ásannar samstundis, at tað verður eitt tungt hoyggj at draga, tá ið hugsað verður um fíggjarligu megina hjá Búnaðargrunninum, og at landbúnaðurin longu frammanundan er

rættiliga tyngdur av skuld.

Stjórin á Búnaðargrunninum vísir á, at tað eru 25-30 bøndur í Føroyum við mjólkneytum, men tað er ymiskt, hvussu tíðarhóskandi fjósini eru.

– Tað eru 900-1000 mjólkneyt í Føroyum og skulu tey hava bestu umstøður og fjósini lýka framtíðar krøv, skulu minst eini 10 leysgongufjós byggjast afturat, sigur hann.

Men harumframt krevja fjósini, vit longu hava, ábøtur, skulu tey framhaldiandi vera í rakstri.

– Tað er skjótt, at prísurin fyri eitt nýtt fjós kemur upp á einar 15 - 16 milliónir og sostatt skulu fjós byggjast fyri 150-160 milliónir hesi næstu árin, umframt ábøtur, krevja fyri at lúka nútímans krøv.

Harumframt er tørvur á at velja einar 500 hektarar av lendi til at sláa, bæði fyri at avmarka innflutningin at stráfóðuri og fyri at bota um raksturin hjá einstøku gørdunum.

Regin Jacobsen sigur, at sostatt hevur landbún-

aðurin tørv á iløgum fyri 250-300 milliónir hesi næstu árin.

– Men hetta er bara fyri at halda nøgdini á mjólk á sama stigi sum nú, tvs, á umleið sjei milliónum litrum av mjólk um árið.

– Vilja vit hinvegin hava meiri mjólk, verða iløgurnar tilsvareandi størri, leggur hann afturat.

Hann sigur, at harafturat koma so iløgurnar til at menna seyðahaldið. Tey, sum hava vinnuligt seyðahald, kunnu teljast á einari hond, men hann heldur, at

møguleikarnir eru avgjørt til staðar at menna seyðabrukið.

Sjálvur heldur hann, at tað hevði verið ynskiligt við nøkrum størri seyðabrukum, og at umstøðurnar at hava seyðin heima størri part av árinum, vórðu betur.

Fer at sansa at

Regin Jacobsen sigur, at sum er, hevur Búnaðargrunnurin 160 milliónir tókar og tað er upphæddin, tey hava at fíggja landbúnað við, bæði sum stuðul og lán.

– Men tá ið iløgutørvurin

er einar 300 milliónir, er tað ikki at taka munnin ov fullan at siga, at tað fer at sansa at, sigur stjórin.

Hann leggur afturat, at hesi seinastu fimm árin, eru 3,8 milliónir komnar inn á festikontur í miðal um árið, og tær muna ikki nógv í hesum høpi.

Hinvegin vísir hann á, at tað er ivingarsamt, hvørjir aðrir møguleikar eru at fíggja iløgur í landbúnaðin.

– Peningastovrnarnir standa ikki akkurat á rað eftir at fíggja landbúnaðin, sigur Regin Jacobsen.